

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

“สอนจากง่ายไปยาก
เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม”

โดย...ครูอัมพร ทองไถ้ผา

ครูต้นแบบ ปี 2541

วิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

ระดับ ประถมศึกษา

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรื

...เด็กต้องหัดทำตัวให้สุภาพอ่อนโยน หมั่นขยัน
เอาการเอางาน เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
อยู่เสมอให้คิดเป็นนิสัย จักได้เติบโตขึ้นเป็นคนดี มีประโยชน์
และมีความเจริญมั่นคงในชีวิต...

พระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
มกราคม 2529

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูต้นแบบได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน รวมทั้งพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อเผยแพร่รูปแบบการเรียนการสอนอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้เพื่อนครูทั้งหลายสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เอกสาร “**รวมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ**” นี้ เป็นเอกสารที่ครูต้นแบบ ปี 2541 และปี 2542 ได้ส่งผลการปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของตน ที่กลั่นกรองจากประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอนออกมาเป็นแนวทาง และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เห็นความสำคัญ และมีความภูมิใจที่ได้เสนอผลงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของครูต้นแบบ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างแก่ครูในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเก่ง ดี และเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อยังประโยชน์ให้เกิดแก่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูปการศึกษาของชาติสืบไป

ธวัช งาม —
๑ —————

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

กว่าจะเป็นครูต้นแบบ	1
การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4
การสอนแบบ : สอนจากง่ายไปยาก เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม	4
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	6
การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่พึงประสงค์	9
การสอน โดยใช้ชุดการสอน	13
ตัวอย่าง แผนการสอนแบบกิ่งตาราง	15
ตัวอย่าง ชุดกิจกรรม เครื่องดนตรีไทยประเภทสี	20
ภารกิจครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้	25
จากครูต้นแบบขยายสู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง	27
แนะนำครูต้นแบบ ปี 2541	31
คณะผู้ดำเนินการ	32

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ

“สอนจากง่ายไปยาก
เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม”

โดย...ครูอัมพร ทองไถ้ผา

ครูต้นแบบ ปี 2541

ก ว่าจะเป็นครูต้นแบบ

ครูอัมพร ทองไต้ผา เกิดเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2493 อยู่บ้านเลขที่ 21 หมู่ 1 ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม บิดาชื่อ นายสมภาสน์ ทองไต้ผา มารดาชื่อ นางพร้อม ทองไต้ผา ปัจจุบันสอนที่โรงเรียนวัดตะกั่ว ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร. 9 แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10260 ความสามารถพิเศษ คือ ดนตรีไทยประเภทเครื่องดี ฉิ่งวง ระนาดเอก และ ระนาดทุ้ม

ประวัติการศึกษา

1. พ.ศ. 2501-2507 สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จาก โรงเรียนวัดเกษมสุริย์มานาญ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. พ.ศ. 2508-2510 สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก โรงเรียนบางเลนวิทยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
3. พ.ศ. 2511-2514 ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ. สูงจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิชาเอก สังคมศึกษา วิชาโท ภาษาไทย
4. พ.ศ. 2522-2524 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จากวิทยาลัยครูพระนคร วิชาเอก วิทยาศาสตร์
5. พ.ศ. 2529 เริ่มเรียนดนตรีไทย กับ คุณครูยอด ชะวาลา (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และคุณครูพินิจ นายสุวรรณ (เรียนการอ่านเขียนโน้ตเพลง)

ประวัติการทำงานนั้น เริ่มรับราชการตำแหน่งครูตรี วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2516 ณ โรงเรียนวัดดอกไม้ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดตะกล้า แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

รางวัลและเกียรติยศที่ได้รับ ได้แก่

1. ครูดีเด่น ของกรุงเทพมหานคร และของคุรุสภา
2. ครูต้นแบบ ปี 2541 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3. นำความรู้ที่ได้รับไปทำผลงานทางวิชาการ และได้รับตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8

รางวัลที่นักเรียนได้รับ

1. ร่วมมหกรรมดนตรีไทย ของนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร 9 ครั้ง
2. เกียรติบัตรจากการประกวดวงมโหรี จากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. โล่รางวัล จากการประกวดวงมโหรี รางวัลที่ 1 3 ปีซ้อน จากสำนักงานสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร
4. โล่รางวัล จากการขับร้องเพลงไทยเดิม รางวัลที่ 1 จากสำนักงานสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร
5. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับคัดเลือกเรียนต่อ ม. 1 จากความสามารถพิเศษ และอยู่ในโครงการช้างเผือก
6. ร่วมกิจกรรมกับชุมชน โดยนำดนตรีไทยไปบรรเลงในงานต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่งงาน และงานศพต่างๆ

ก การจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การสอนแบบ: สอนจากง่ายไปยาก
เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม

คมความคิด

มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ ถ้ามีความตั้งใจใฝ่หาสิ่งที่ตนอยากรู้ มีความอดทนมีความขยัน ซึ่งจะเป็นสะพานไปสู่ความสำเร็จของชีวิต และสิ่งที่จำเป็นในการเรียนรู้จะต้องได้รับการชี้แนะให้ถูกทาง เด็กทุกคนจะมีศักยภาพที่แตกต่างกัน ครูควรให้เด็กได้เรียนตามความสนใจ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสามารถ ครูต้องมีความเชื่อมั่นว่านักเรียนทุกคนเรียนรู้ได้ถ้าครูจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม

ที่มาของการสอนจากง่ายไปหายาก

1. จากการสอนแบบโบราณ ที่ต่อเพลงโดยใช้ปากร้อง “น้อย นอย นอย น้อย นอย นอย นอย” เทียบเสียงออกจากลูกขี้ผึ้ง ก็นำมาเขียนเป็นตัวโน้ต แล้วต่อแบบตัวโน้ตเป็น “ท ล ซ ล ซ ซ” ซึ่งจะทำให้จำง่าย และต่อ่ง่ายกว่า
2. วิธีการสอน จะให้นักเรียนหัดร้องโน้ตและเกาะจิ้งหะ ให้ได้ก่อน แล้วสอนให้นักเรียนหัดจับไม้ หัดฟัง แล้วใช้แผ่นกระดาษ

แจ้งคิดเป็นช่องเขียนตัวโน้ต ให้ครบทั้ง 7 เสียง แล้วให้นักเรียนร้องโน้ต แล้วเคาะไม้ลงบนตัวโน้ตนั้น จนคล่องหรือจบเพลง (ไม่ทำด้วยหลอดด้ายและตะเกียบ)

ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3. เมื่อนักเรียนร้อง และตีกระดาษได้ถูกต้อง จึงให้ลงมือปฏิบัติกับเครื่องดนตรีจริง เช่น ระนาด และฆ้องวง โดยจัดนักเรียนเป็นกลุ่มๆ

4. จัดทำชุดการสอนดนตรีขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา และหัดเล่นดนตรีด้วยตนเอง

หลักพื้นฐานในการเรียนดนตรีไทย

ในการวางพื้นฐานในการเรียนดนตรีไทยของการสอนแบบนี้ ครูได้ศึกษาและพัฒนาจากประสบการณ์จริงที่ได้ทำการสอนมาหลายปี โดยได้ทดลองสอนตั้งแต่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

1. การจัดสภาพการเรียนการสอน ได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศสะอาดน่าเรียน

2. การจัดทำชุดการสอน การนำเสนอผลงานที่เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ครูได้จัดทำเป็นชุดการสอนขึ้น เพื่อเป็นสื่อการสอนดนตรีไทยเบื้องต้นในชั้นประถมศึกษา ชุดการสอนชุดนี้ จะใช้ได้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น เพราะนักเรียนสามารถอ่านหนังสือได้แล้ว ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะต้องอ่านให้ฟังเพราะยังอ่านหนังสือไม่คล่อง

การจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดสิ่งแวดล้อม สำหรับการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (วิชาดนตรี-นาฏศิลป์) เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่จะทำให้การสอนประสบผลสำเร็จได้ โรงเรียนและครูจึงควรดำเนินการดังนี้

1. โรงเรียน ควรมีนโยบายที่จะส่งเสริมนักเรียน ทั้งในด้านความสามารถในการคิด ส่งเสริมค่านิยม สร้างความรู้สึกชื่นชม มีทัศนคติที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรมไทย และหลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง
2. โรงเรียน ควรพัฒนาเนื้อหากิจกรรมในหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
3. ครู ใช้วิธีสอนหลากหลายให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เน้นทักษะกระบวนการ
4. นักเรียน มีพัฒนาการครบถ้วน ตามที่ระบุไว้ในคุณภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
5. หน่วยงานทางการศึกษา ให้การสนับสนุนทางวิชาการ โดยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางดนตรี - นาฏศิลป์ และช่วยให้กำลังใจแก่ครูและผู้บริหาร โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพของนักเรียนที่พึงประสงค์

1. สามารถสื่อความหมาย ด้วยการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สามารถคาดหมายการเปลี่ยนแปลงในสังคม สิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ และสามารถนำสิ่งเหล่านั้น มาดัดแปลงใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. รักษาสุขภาพส่วนตน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเพิ่มพูนอนามัยของชุมชนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเสมอ
4. มีค่านิยมในการเสียสละไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรักสามัคคีในหมู่คณะอย่างจริงใจ
5. สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบระเบียบ มีแผนในชีวิต ทั้งด้านการเรียนและพัฒนาสังคม
6. มีค่านิยมในการประกอบอาชีพสุจริต และสามารถนำเอาความรู้จากการเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ มาปรับปรุงอาชีพให้ก้าวหน้าได้
7. สามารถปฏิบัติงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. มีความชื่นชมในความเป็นไทย และศิลปวัฒนธรรมไทย
9. บำรุงรักษาทรัพยากร ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ด้วยการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และสร้างเสริมภูมิปัญญา
10. มีทักษะการฟัง การขับร้อง การปฏิบัติทักษะทางเครื่องดนตรี การอ่าน การเขียนโน้ต และการจัดกิจกรรมดนตรี ตามศักยภาพของแต่ละคน
11. พึงพอใจในการแสดงออกทางดนตรี และสนใจภูมิปัญญาทางดนตรี

พฤติกรรมของครูที่พึงประสงค์

ในการเรียนการสอนดนตรี-นาฏศิลป์ พฤติกรรมของครูในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการเรียนการสอน และส่งผลต่อคุณภาพของการเรียนโดยตรง ครูจะต้องสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมน่าเรียน เลือกหาวิธีสอนต่างๆ อย่างตรงจุดมุ่งหมายและเหมาะสมกับสภาพการเรียน โดยมีแนวดำเนินการดังนี้

1. ครูจะต้องเป็นผู้มีสุขภาพดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั่วไป สนใจและให้ความยุติธรรมต่อเด็กเท่าเทียมกัน และจะต้องอุทิศเวลาให้กับการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
2. มีความเชื่อมั่นว่านักเรียนทุกคนเรียนรู้ได้ ถ้าครูจัดประสบการณ์อย่างเหมาะสม
3. วิเคราะห์หาจุดบกพร่องและนำมาพัฒนานักเรียน โดยการเปรียบเทียบความสามารถที่ควรจะเป็น และความสามารถที่เป็นอยู่เพื่อกำหนดความสามารถที่จะพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
4. แสวงหา กัดเลือกวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถที่จะทำการพัฒนา
5. ลงมือปฏิบัติการสอน ด้วยกลวิธีหลากหลาย โดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าฟังและอ่านเพียงอย่างเดียว
6. ทำการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขความก้าวหน้าของนักเรียน
7. ติดต่อขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้ช่วยกันส่งเสริมความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างมีระบบ

8. นำผลงานนักเรียนไปเสนอในที่ต่าง ๆ อย่างภาคภูมิใจ เช่น การแสดงในงานต่างๆ ของชุมชน

การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่พึงประสงค์

บรรยากาศการเรียนการสอน เป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนของผู้เรียนคนตรี ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน มีสุขภาพจิตดี ใช้เวลาเรียนอย่างเต็มที่ในทางกลับกัน ถ้าบรรยากาศไม่เหมาะสม จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจเรียน และมีอคติต่อการเรียนการสอนได้ บรรยากาศการเรียนการสอนคนตรีในชั้นเรียน เป็นตัวแปรสำคัญ ที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนคนตรีมีประสิทธิภาพ

บรรยากาศในการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. บรรยากาศทางกายภาพ

การสร้างบรรยากาศทางกายภาพ คือการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้มีผลต่อการเรียนการสอน และเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน **ลักษณะของห้องเรียนที่มีบรรยากาศทางกายภาพที่เหมาะสม คือ**

1.1 ห้องเรียนสะอาด น่าอยู่มีระเบียบ

1.2 ห้องเรียนที่มีสีสน่าดู สบายตา อากาศถ่ายเทได้ดี ปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน มีขนาดกว้างพอกับจำนวนนักเรียน

1.3 ภายในห้องเรียน จะต้องมีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบถ้วน ทั้งอุปกรณ์จำลองและอุปกรณ์จริง มีมากพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน

1.4 สิ่งต่างๆ ที่อยู่ในห้องเรียนสามารถเคลื่อนย้ายดัดแปลงได้ เพื่อเอื้อต่อการจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ

1.5 ห้องเรียนมีบรรยากาศดี กว้างขวาง มีความเป็นอิสระ และสามารถเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทุกประเภท

2. บรรยากาศทางจิตใจ

บรรยากาศทางด้านจิตใจ เป็นจิตวิทยาที่สำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนจะดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และราบรื่นนั้น ผู้เรียนกับผู้สอนจะต้องมีความสัมพันธ์กัน ให้ความร่วมมือกัน และมีบรรยากาศทางด้านจิตใจร่วมกัน คือ

2.1 บรรยากาศความคุ้นเคย

ก. บุคลิกภาพของผู้สอน ได้แก่ การยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ สะอาดเรียบร้อย มีอารมณ์ขัน ท่าทางเหมาะสม ใช้คำพูดเหมาะสมมีน้ำเสียงน่าฟัง

ข. พฤติกรรมของผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ซักถาม ได้แย้ง ถามคำถามได้ภายในกรอบที่เหมาะสม เป็นการสอนที่ผู้สอนมีความเป็นประชาธิปไตย จะทำให้การสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และเกิดความสนุกสนาน

ค. พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน คือการร่วมกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดหรือแนะนำอย่างเต็มใจ ผู้เรียนรู้จักคุ้นเคยกัน มีความไว้วางใจ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีการถาม ตอบคำถาม ตลอดจนการโต้แย้งผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน อย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามกาลเทศะ

2.2 บรรยากาศที่เป็นอิสระ คือบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการค้นคว้าด้วยตนเอง และได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริงอย่างมีระเบียบ เช่น การลงมือเล่นดนตรีจริง ร้องเพลงจริง จะทำให้การเรียนการสอนมีชีวิตชีวา สนุกสนาน และช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ และศิลปวัฒนธรรมไทย

2.3 บรรยากาศที่ท้าทาย คือบรรยากาศที่ผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจติดตามค้นคว้าศึกษาความรู้ เช่น การฝึกร้องเพลง ฝึกรำ และฝึกเล่นดนตรี แล้วนำไปแสดงในงานต่างๆ ของโรงเรียน ของชุมชน หรือเข้าร่วมแสดงในงานมหกรรมดนตรีที่สำนักงานการศึกษาจัดขึ้น ตลอดจนการสมัครเข้าประกวดแข่งขันในรายการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 บรรยากาศยอมรับนับถือ คือผู้เรียนยอมรับนับถือผู้สอนในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้ และมีความสามารถทั้งด้านเนื้อหา กระบวนการถ่ายทอดความรู้ ที่สามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ คือมีความรู้สามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.5 บรรยากาศควบคุม เป็นบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัยของห้องเรียนและความรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนด โดยผู้เรียนมีหน้าที่รับผิดชอบตนเอง มีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนและออกจากห้องเรียน ตลอดจนการตรงต่อเวลาในการส่งงาน มีวินัย และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ทั้งด้านการแต่งกาย ภาษาพูด ท่าทางสุภาพ มีสัมมาคารวะ และให้ตระหนักเสมอว่า การที่ผู้สอนมีความคุ้นเคยเป็นกันเองกับผู้เรียนเป็นสิ่งที่ดี แต่ผู้เรียนจะต้องมีความเกรงใจประพฤติตนให้เหมาะสมทั้งกาย วาจา

และใจด้วย

2.6 บรรยากาศของการกระตุ้นความสนใจ คือการทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ เพื่อเป็นทางนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด ผู้สอนต้องรู้จักให้การเสริมแรง เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์ ได้แก่

ก. การเสริมแรงด้วยวาจา เช่น กล่าวชมว่า ดี ดีมาก เป็นความคิดที่ดี น่าสนใจ ยอดเยี่ยม เป็นต้น โดยครูผู้สอนจะต้องพูดให้ตรงกับความเป็นจริง ตามสภาพที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม ไม่เสริมแรงมากนัก จะทำให้นักเรียนเคยชินจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา

ข. การเสริมแรงด้วยภาษาท่าทาง เช่น แสดงการยอมรับ โดยการพยักหน้า ยิ้มพอใจ ตั้งใจฟัง ประบมือ การใช้สายตาแสดงความพอใจ การสัมผัสกาย และแสดงการยอมรับ เป็นต้น

ค. การเสริมแรงด้วยรางวัลและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น การให้วัตถุสิ่งของ การนำผลงานมาแสดง และการยกย่อง การติดป้ายประกาศ เพื่อแสดงผลงาน การให้เครื่องหมายยกย่อง เป็นต้น

ผู้สอนที่ดี คือ ผู้ที่มีศิลปะในการนำศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างบรรยากาศ ทั้งทางกายภาพและจิตใจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนอย่างยิ่ง

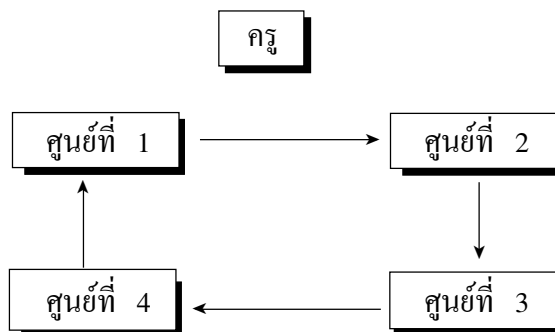

การสอน โดยใช้ชุดการสอน

ชุดการสอน ประกอบด้วย

1. คู่มือครู คู่มือนักเรียน
2. หนังสืออ่านประกอบ
3. เอกสารประจำศูนย์ จำนวน 4 ศูนย์
4. สื่อการสอน (แถบบันทึกเสียง, สื่อจำลอง)
5. แบบทดสอบก่อนเรียน 1 หลังเรียน
5. แผนผังการจัดศูนย์

แผนผังการจัดศูนย์

ความคิดรวบยอด

เพลงไทย มีท่วงทำนองที่ก่อให้เกิดอารมณ์และจินตนาการ
ตลอดจนการรู้จักเครื่องดนตรี และวิธีเล่นจะช่วยสร้างพื้นฐานรสนิยม
ที่ดีต่อการฟังเพลงมากขึ้น

จุดประสงค์

1. บอกลีลาของทำนองเพลงที่ฟังได้
2. บอกชื่อและลักษณะของเครื่องดนตรีไทยได้
3. สามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้พอสมควร
4. นำจังหวะประกอบเพลงที่ฟังได้พอสมควร
5. สามารถอ่านโน้ตเพลงได้พอสมควร
6. จำแนกเสียงจากเครื่องดนตรีที่ฟังได้

คุณสมบัติที่ต้องการเน้น

1. มีมารยาทในการฟังเพลง
2. รู้คุณค่า ชื่นชม และรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ

เนื้อหา

1. ลักษณะและเสียงเครื่องดนตรีไทย ประเภทเครื่องดี
นักเรียนแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมจากสื่อจำลองและสื่อจริง
ดังตัวอย่าง แผนการสอนดังนี้

ตัวอย่าง แผนการสอนแบบกึ่งตาราง

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
ลักษณะและเสียงเครื่องดนตรีไทย ประเภทเครื่องดี	ก. ขั้นนำ 1. ครูให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านประกอบการเรียนดนตรีไทยเบื้องต้นในชั้นประถมศึกษา “เรื่องทองเอกอยากเรียนดนตรีไทย” เพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องการฟังเพลงไทย และการรู้จักเครื่องดนตรีไทย	ก. หนังสืออ่านประกอบการเรียนดนตรีไทยเบื้องต้นในชั้นประถมศึกษา “เรื่องทองเอกอยากเรียนดนตรีไทย” ข. เทปเพลงพม่าเขวและเพลงไก่	ก. ประเมินผลก่อนเรียนให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน 10 ข้อ
	ข. ขั้นประกอบกิจกรรม - ครูเปิดเทปเพลงพม่าเขวและเพลงไก่ - ให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งร้องตามพร้อมกัน 2. ครูเปิดเทปเพลงเสียงเครื่องดนตรีไทย ชนิดต่างๆ ให้เด็กฟัง		ข. ประเมินผลกิจกรรม

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
1. ฆ้องวงใหญ่	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่องฆ้องวงใหญ่ 3. อ่านบัตรโน้ตเพลง 4. นำสื่อจำลองมาหัดตีตามโน้ตเพลง 5. ตอบคำถามจากบัตรคำถาม 6. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย 7. หัดตีเครื่องดนตรีจริง (นอกเวลา)	1. บัตรคำสั่ง 4 แผ่น 2. บัตรเนื้อหา 4 แผ่น 3. บัตรภาพ 4 แผ่น 4. บัตรคำถาม 4 แผ่น 5. บัตรเฉลย 4 แผ่น	นักเรียนบอกลักษณะและเสียงของฆ้องวงใหญ่พร้อมทั้งวิธีการเล่น (ทำแบบทดสอบศูนย์ที่ 1)
2. ฆ้องวงเล็ก	1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่องฆ้องวงเล็ก 3. อ่านบัตรโน้ตเพลง 4. นำสื่อจำลองมาหัดตีตามโน้ตเพลง 5. ตอบคำถามจากบัตรคำถาม 6. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย 7. หัดตีเครื่องดนตรีจริง (นอกเวลา)	1. บัตรคำสั่ง 4 แผ่น 2. บัตรเนื้อหา 4 แผ่น 3. บัตรภาพ 4 แผ่น 4. บัตรคำถาม 4 แผ่น 5. บัตรเฉลย 4 แผ่น	นักเรียนบอกลักษณะและเสียงของฆ้องวงเล็กพร้อมทั้งวิธีการเล่น (ทำแบบทดสอบศูนย์ที่ 2)

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
3. ระนาดท่อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่องระนาดท่อม 3. อ่านบัตรโน้ดเพลง 4. นำสื่อจำลองมาหัดตีตามโน้ดเพลง 5. ตามคำถามจากบัตรคำถาม 6. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย 7. หัดตีเครื่องดนตรีจริง (นอกเวลา) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง 4 แผ่น 2. บัตรเนื้อหา 4 แผ่น 3. บัตรภาพ 4. บัตรคำถาม 4 แผ่น 5. บัตรเฉลย 4 แผ่น 	นักเรียนบอกลักษณะและเสียงของระนาดท่อม พร้อมทั้งวิธีการเล่น (ทำแบบทดสอบศูนย์ที่ 3)
4. ระนาดเอก	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง 2. อ่านบัตรเนื้อหาเรื่องระนาดเอก 3. อ่านบัตรโน้ดเพลง 4. นำสื่อจำลองมาหัดตีตามโน้ดเพลง 5. ตอบคำถามจากบัตรคำถาม 6. ตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย 7. หัดตีเครื่องดนตรีจริง (นอกเวลา) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บัตรคำสั่ง 4 แผ่น 2. บัตรเนื้อหา 4 แผ่น 3. บัตรภาพ 4. บัตรคำถาม 4 แผ่น 5. บัตรเฉลย 4 แผ่น 	นักเรียนบอกลักษณะและเสียงของระนาดเอก พร้อมทั้งวิธีการเล่น (ทำแบบทดสอบศูนย์ที่ 4)

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
	ค. ชั้นสรุป 1. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปเกี่ยวกับเรื่องห้องวงใหญ่ ห้องวงเล็ก ระนาดทุ้ม ระนาดเอก 2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน		ค. ประเมินผลหลังเรียน ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน

2. การสอนแบบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ศักยภาพด้านดนตรีไทย ชั้นประถมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีทักษะทางดนตรีตามศักยภาพของแต่ละคน

การประเมินผล

ตัวบ่งชี้ผู้ศักยภาพ	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. นักเรียนรู้จักชนิดและลักษณะของขลุ่ย	การซักถาม	คำถามที่กระตุ้นความคิด	1. ผลงาน
2. นักเรียนนั่งและจับขลุ่ยได้ถูกวิธี	ตรวจใบงาน	ใบงานใบความรู้	2. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม
3. นักเรียนเป่าขลุ่ยได้	การปฏิบัติกิจกรรม	ใบความรู้ขลุ่ยไทย	

ตัวบ่งชี้ผู้ศักยภาพ	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
4. นักเรียนรู้จักการบำรุงรักษาขลุ่ย		ใบความรู้ขลุ่ย	
5. ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตเพลงได้		ใบงาน	
6. ผู้เรียนแยกประเภทเครื่องดนตรีได้	การซักถาม	คำถามที่กระตุ้นความคิด	1. ผลงาน
7. นักเรียนรู้จักวิธีเล่นเครื่องดนตรีแต่ละประเภท	การซักถามการลงมือปฏิบัติตรวจใบงาน		2. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม
8. ผู้เรียนรู้จักการบำรุงรักษา	ตรวจใบงาน	ใบความรู้ขลุ่ยไทย	
9. ผู้เรียนรู้จักการนำไปใช้ในโอกาสต่างๆ	ตรวจใบงาน		

หมายเหตุ

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใช้ใบงานที่ 2 (โยงภาพจับคู่)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้ใบงานที่ 2 (เขียนชื่อเครื่องดนตรี)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้ใบงานที่ 2 (เขียนชื่อและบอกวิธีเล่น)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เขียนชื่อ และเขียนวิธีการเล่น
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขียนวิธีเล่น และการบำรุงรักษา
 เขียนผังมโนมติแยกประเภทเครื่องดนตรี
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขียนการนำไปใช้ในโอกาสต่างๆ
 เขียนผังมโนมติแยกประเภทเครื่องดนตรี

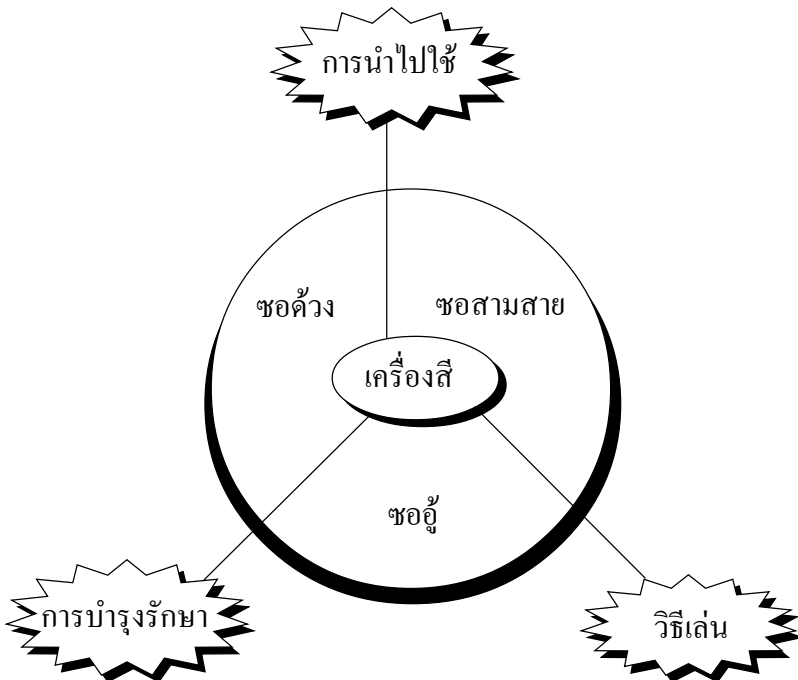
ตัวอย่าง

ชุดกิจกรรมเครื่องดนตรีไทย ประเภทสี (6 คาบ)

1. ส่วนนำ

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้ศึกษาภาพด้านดนตรี
- เรื่องเครื่องดนตรีไทยประเภทสี

2. ผังมโนมติ

2. แนวคิดสำคัญของการเรียนรู้

เครื่องสี่ เป็นเครื่องดนตรีที่บรรเลงหรือเล่น โดยใช้คันชักสี่ เข้ากับสายซอ ที่ใช้ในวงดนตรีไทยมี 3 ชนิด คือ ซอสามสาย ซออู้ และ ซอด้วง

3. สารสำคัญ

- ซอสามสาย
- ซอด้วง
- ซออู้

4. ตัวบ่งชี้

1. ผู้เรียนรู้จักซอสามสาย ซอด้วง และซออู้
2. ผู้เรียนรู้จักการนำไปใช้
3. ผู้เรียนรู้จักส่วนประกอบของซอสามสาย ซอด้วง และซออู้
4. ผู้เรียนรู้จักการบำรุงรักษาซอสามสาย ซอด้วง และซออู้

5. การประเมินผล

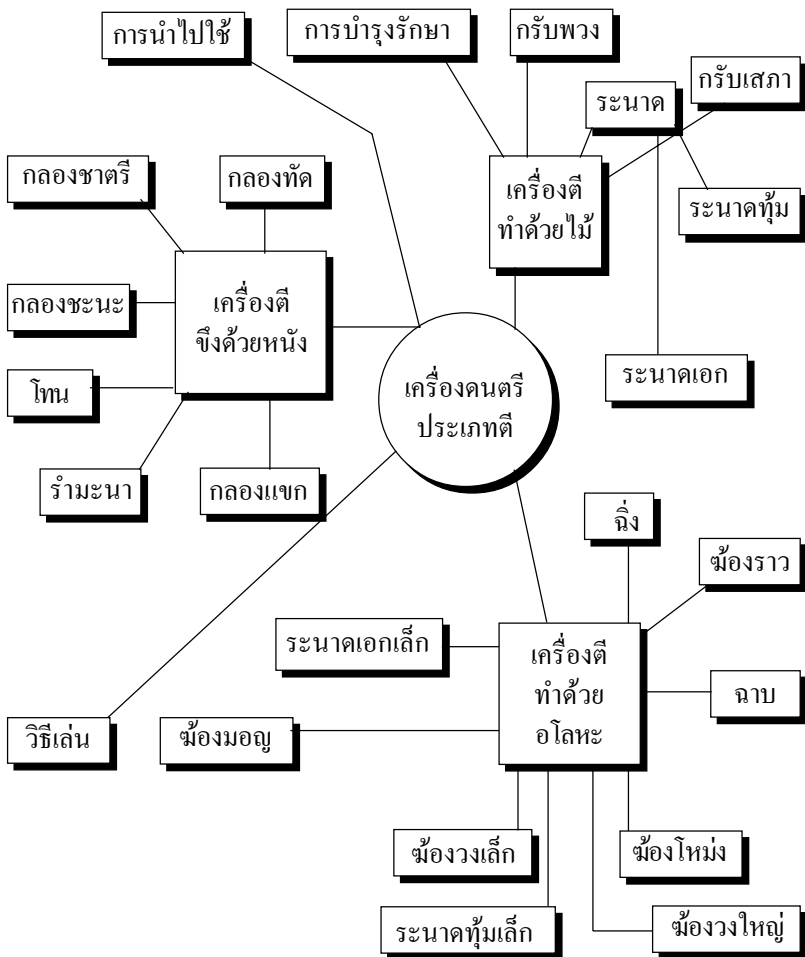
ตัวบ่งชี้ผู้ศึกษา	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. ผู้เรียนรู้จักซอชนิดต่างๆ	- การซักถาม - ตรวจสอบงาน	- คำถามที่กระตุ้นความคิด	สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะเข้าร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม
2. ผู้เรียนรู้จักส่วนประกอบของซอแต่ละชนิด	- การทำกิจกรรม - ตรวจสอบงาน	- ใบงาน - สื่อจริง	
3. ผู้เรียนรู้จักการนำไปใช้		- มิตรภาพ - สื่อจริง	
4. ผู้เรียนรู้จักการบำรุงรักษา			

ชุดกิจกรรมเรื่องเครื่องดนตรีไทย ประเภทตี (6 คาบ)

1. ส่วนนำ

- เลือกหัวข้อ เครื่องดนตรีไทยประเภทตี
- เรื่องดนตรีไทย

2. ผังมโนคติ

3. การประเมินผล

ตัวบ่งชี้ผู้ศึกษาภาพ	วิธีการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. ผู้เรียนรู้จักชื่อและลักษณะของเครื่องดนตรีไทย	การซักถาม	คำถามที่กระตุ้นความคิด	1. ผลงาน
2. ผู้เรียนสามารถแยกชนิดของเครื่องดนตรีไทยได้	ตรวจใบงาน	ใบงานสื่อจริง	2. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม
3. ผู้เรียนทราบว่าเครื่องดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท	ตรวจใบงาน	แข่งขันกัน	3. ทำกิจกรรมบัตรภาพและสื่อจริง

หมายเหตุ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องเรียนประวัติและการจัดวงดนตรีไทยเพิ่มเติมจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วย ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ยังไม่ต้องเรียน

ภารกิจของครูต้นแบบ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้

ภารกิจของครูต้นแบบ ในการสร้างความสัมพันธ์ และปลูกฝังศรัทธาระหว่างครูต้นแบบและครูเครือข่าย ครูได้เริ่มต้นแสวงหาครูเครือข่าย โดยการติดต่อกับโรงเรียนที่มีเครื่องดนตรีไทย และทำความรู้จักกับครูผู้สอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ในโรงเรียนนั้น บอกจุดประสงค์ และแนวทางในการปฏิบัติการเรียนการสอนให้เข้าใจตรงกัน และทำหนังสือที่ออกโดยผู้อำนวยการโรงเรียนติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียนของครูเครือข่าย เพื่อขออนุญาตให้ครูต้นแบบได้เผยแพร่วิธีการสอนให้ครูเครือข่ายในโรงเรียนนั้น ๆ

จากนั้น จึงนัดประชุมที่โรงเรียนวัดตะกล้า แนะนำรูปแบบวิธีการสอนให้แก่ครูเครือข่ายและจัดทำสื่ออุปกรณ์การสอน (ชุดการสอน) ครูต้นแบบแนะนำวิธีการใช้ชุดการสอนและฝึกการปฏิบัติการจริงในห้องดนตรีไทย

ส่วนวิธีการการนิเทศครูเครือข่าย ได้มีการเยี่ยมห้องเรียน และให้คำปรึกษาแนะนำแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ในขณะที่ร่วมโครงการครูเครือข่าย พบว่า ครูทุกคนให้ความสนใจวิธีการสอน และได้นำวิธีการสอนไปใช้กับวิชาอื่นๆ ได้ทำการวัดผลและประเมินผล โดยสร้างแบบประเมินผล และที่สำคัญที่สุดคือ การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและความร่วมมือที่ได้จากผู้บริหารเป็นอย่างดี

ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ให้การสนับสนุนในทุกขั้นตอน นับตั้งแต่ การติดต่อโรงเรียนเครือข่าย กรณีนำนําการดำเนินการในการไปติดต่อกับครูเครือข่าย นำนําวิธีการสอน และการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ถ้าเกิดปัญหาและแก้ไขเองไม่ได้ จะช่วยจัดตารางสอนให้วันอังคารว่าง 1 วัน เพื่อสะดวกในการไปนิเทศครูเครือข่ายในโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งผู้บริหาร โรงเรียนของครูเครือข่ายทุกโรงเรียน ได้ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างดีด้วย

ฉากครูต้นแบบขยายสู่ เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้ง

การที่ครูต้นแบบจะสามารถขยายองค์ความรู้สู่เพื่อนครูเครือข่ายอย่างไม่หยุดยั้งได้นั้น ครูต้นแบบเอง ก็ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ให้สามารถนำไปปฏิบัติภารกิจได้อย่างสมบูรณ์ ตลอดเวลาที่ครูได้เป็นครูต้นแบบก็ยังไม่เคยหยุดแม้แต่เพียงนาทีเดียว ยังคงเข้าฝึกรอบรม ดูงาน ศึกษาด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นวิทยากรในการประชุมปฏิบัติการที่หน่วยงานต่างๆ จัดหลายครั้ง ทั้งเป็นสมาชิกครูแกนนำของโรงเรียนกรุงเทพมหานคร เผยแพร่วิธีการสอนให้กับเครือข่ายต่ออีกหลายคน และครูที่ไม่ใช่ครูเครือข่ายอีกหลายคนด้วย

ภาพที่ประทับใจที่สุดคือ การได้เห็นภาพของนักเรียนได้รู้จักร่วมกันคิด จัดรวมกลุ่มกัน แล้วให้เพื่อนที่เล่นดนตรีเก่งกว่า เป็นผู้ช่วยสอนเพื่อนที่ยังเล่นไม่เป็น หรือเล่นยังไม่เก่ง เป็นภาพที่น่ารักมากที่สุด เด็กมีความรักสามัคคี และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เด็กๆ สามารถสื่อภาษาที่เข้าใจง่ายต่อกัน และสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ครูจึงมีหน้าที่เป็นผู้ดูแลให้คำแนะนำวิธีการเล่นให้ถูกต้อง และคอยเป็นที่เลี้ยงให้กับนักเรียนที่ทำหน้าที่ไปสอนเพื่อน ครูช่วยเสริมแรงด้วยการชมเชย ทั้งผู้สอน

และผู้เรียน พร้อมทั้งให้เพื่อนปรบมือให้เป็นเกียรติ ผลก็คือเด็กแสดง
ความพอใจ และมีความสุข

ขอฝากการสอนไว้สำหรับเพื่อนครูทุกคน การที่จะสอนนักเรียน
ให้ได้ผลดี ก็จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ อันได้แก่
ตัวเด็กจะต้องมีความเอาใจใส่ ใฝ่เรียนรู้คือ รักการเรียนรู้ ตัวครูจะต้อง
มีความรัก ความเมตตา รักและเข้าใจในตัวเด็ก สถาบันครอบครัวอัน
ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะต้องให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ส่วน
โรงเรียนก็จะเป็นผู้ให้บริการด้านการเรียนรู้อย่างถูกต้อง จึงจะช่วย
ให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดียิ่ง

สุดท้าย ขอฝากคำวิงวอนต่อครูทุกคน ช่วยกันยื่น ช่วยกันเตือน
ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพื่อให้ครูทุกคนร่วมมือ ร่วมใจกันสอน เพื่อเด็ก
ไทย ซึ่งเป็นลูกหลาน จะได้พัฒนาเป็นอนาคตที่ดีของชาติต่อไป

แนะนำครูต้นแบบ ปี 2541

แนะนำครูต้นแบบ ปี 2541

ชื่อ/นามสกุล	นางสาวอัมพร ทองไถ้ผา
ตำแหน่ง	อาจารย์ 3 ระดับ 8
สถานที่ทำงาน/สังกัด	
ชื่อสถานที่	โรงเรียนวัดตะกล้า
สังกัด	กรุงเทพมหานคร เลขที่ 26 หมู่ที่ 3 ซอยเฉลิมพระเกียรติ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร. 9 เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10260
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 26 บ้านพักครูโรงเรียนวัดตะกล้า ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร. 9 แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร 10260
โทรศัพท์	
	โทรศัพท์ที่ทำงาน 0-2398-4172
	โทรศัพท์ที่บ้าน 0-2747-2235
	โทรศัพท์มือถือ 0-1423-4734
	โทรสาร 0-2398-4172

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ดร.นงราม เศรษฐพานิช

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

นางสาวมยุรี จารุपाल

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

นักวิจัย

นางอัมพร ทองไผ่ผา ครูต้นแบบ ปี 2541

วิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ ระดับ ประถมศึกษา

ผู้พิจารณารายงาน

รองศาสตราจารย์ อนุรักษ์ สุทธิจิตต์

ผู้ดำเนินการโครงการ

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

นางสาวกัทธิดา พันธุ์มเสน

นางฟ้าม่วย เรื่องเลิศจนุญ

นางสาวชนิดา อาคมวัฒนะ

บรรณาธิการ ผู้เรียบเรียง และจัดพิมพ์ฉบับ

นางฟ้าม่วย เรื่องเลิศจนุญ

ผู้ประสาน

นายสมยศ พันธุ์โอพารกุล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.)

สำนักนายกรัฐมนตรี

เด็กไทยไม่เรียนรู้
พ่อแม่ให้คำอน
ทางบ้านต้องร่วมจิต
เด็กไทยจะพัฒนา

ส่วนคุณครูรักการสอน
โรงเรียนสอนให้พัฒนา
ช่วยคิดให้การศึกษา
ด้วยทุกฝ่ายร่วมใจกัน

อัมพร ทองไถ้ผา

บันทึกท้ายเล่ม

A series of horizontal dashed lines for writing notes.